

Vergaderjaar 2006–2007

30 800 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2007

Nr. 28

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 oktober 2006

Inleiding

De Tweede Kamer heeft dinsdag 19 september jl. als onderdeel van de rijksbegroting de begroting van Defensie voor 2007 ontvangen. Bij het perse gaan van de begrotingsstukken moesten de staatssecretaris en ik nog enige besluiten nemen die van invloed zouden zijn op de begrotingscijfers voor 2007. Daarom is op verschillende plaatsen in de begroting aangekondigd dat de Tweede Kamer voorafgaand aan de behandeling van de defensiebegroting, thans voorzien voor 18 en 19 oktober a.s., alsnog aanvullende informatie zou ontvangen. De besluiten hadden betrekking op de introductie van *Enterprise Resource Planning* (ERP) in het materieel-logistieke en financiële domein bij Defensie, de verwerving van middel-zware transporthelikopters van het type Chinook, de productie en de verwerving van het grote pantserwielvoertuig Boxer en de uitbreiding van het functiebestand bij de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD). Om uiteenlopende redenen was het niet mogelijk de besluiten eerder te nemen, maar in alle vier gevallen was uitstel van de besluitvorming evenmin verantwoord; ERP is belangrijk voor de bedrijfsvoering bij Defensie, de uitbreiding van de Chinook-vloot is om operationele redenen gewenst, een besluit over de Boxer is nodig om tijds de productie in Duitsland en Nederland te kunnen aanvangen en met de uitbreiding van de capaciteit van de MIVD, ten slotte, kon niet langer worden gewacht.

In deze brief informeer ik u over de financiële aspecten van deze vier projecten en de wijze waarop veranderingen ten opzichte van de begroting 2007 alsnog in de eerste suppletore begroting zullen worden verwerkt. Aanpassingen voor 2008 en verder zullen worden geadresseerd in de begroting 2008 en bijbehorende meerjarenraming. Hoe dan ook zullen die aanpassingen binnen de defensiebegroting worden verwerkt.

ERP

Zoals op pagina 69 van de begroting is gemeld, is de voorgenomen introductie van *Enterprise Resource Planning* (ERP) in het materieellogistieke en financiële domein bij Defensie de afgelopen maanden grondig herijkt. De eerste van in totaal vier fasen van het project is positief verlopen. De aandacht was vooral gericht op de onderdelen van de bevoorrading en het onderhoud bij de operationele commando's (ook in operatiegebieden) en op de modernisering van de financiële administratie. Defensie bereidt nu de invoering van de desbetreffende modules voor. Inmiddels is echter ook gebleken dat de invoering van ERP nogal wat betekent voor de bedrijfsvoering. Vooral de beschikbare personele capaciteit en het absorptievermogen van de organisatie begrenzen het ambitieniveau in de volgende jaren. Een en ander noopte Defensie tot een heroverweging van de resterende drie fasen tot 2012.

Besloten is de introductie van ERP de komende jaren te concentreren op de totale, *defensiebrede* bevoorradingketen, in aansluiting op het al ontworpen deel bij de operationele commando's. De totale bevoorradingketen strekt zich uit van de verwerving en het voorraadbeheer tot de levering aan de operationele eenheden in het land of in operatiegebieden. Deze keuze voor de bevoorradingketen betekent wel dat de toepassing van ERP in de onderhoudsketen langer op zich zal laten wachten. De belangrijkste redenen voor de koerswijziging zijn:

- de bevoorradingketen is cruciaal voor het operationele optreden van de krijgsmacht,
- een betere beheersing van de bevoorrading levert aanzienlijke mogelijkheden op voor doelmatigheidswinst,
- een betere beheersing van de bevoorrading draagt bij tot een beter financieel en materieel beheer.

Na de herziening van het invoerschema van ERP, die tevens gepaard is gegaan met de verbetering van de interne besturing van het project, is de eerste stap de opstelling van een blauwdruk voor de gewenste inrichting van de bevoorradingketen. De uitgaven lopen in de periode tot 2013 op van € 188 naar ongeveer € 241 miljoen. Deze toename hangt samen met de gestegen kosten van de inzet van externen, mede als gevolg van stijgende markttarieven. De in de ontwerpbegroting 2007 voorziene uitgaven van € 28,5 miljoen nemen toe tot € 39 miljoen, wat betekent dat het verschil van € 10,5 miljoen moet worden gecompenseerd. De herfasering van de invoering van ERP gaat gepaard met de herfasering van de beoogde doelmatigheidsbesparing, maar de uiteindelijke omvang van de besparing verandert niet. Omstreeks 2010 zal opnieuw worden bezien hoe het project moet worden voortgezet, mede op grond van de resultaten van en de ervaringen met de herinrichting van het materieellogistieke domein in de komende jaren.

Chinook

In aanvulling op de boxtekst op pagina 60 in de begroting bevestig ik het voornemen zes nieuwe Chinooks – een uitbreiding van vier en de vervanging van twee die verloren zijn gegaan – te verwerven om tegemoet te komen aan de grote behoefte aan middelzware transporthelikopters in inzetgebieden. Er is ook behoefte aan de standaardisatie van de bestaande vloot van elf toestellen en aan voorzieningen voor *Special Forces* en bijbehorende apparatuur. Vooral echter door de hogere stuks-prijs van de toestellen, de hogere ontwikkelingskosten van de beoogde cockpit en de kosten van de volledige uitrusting voor *Special Forces* zou een aanzienlijke verhoging van het projectbudget onafwendbaar zijn met ongewenste gevolgen voor andere projecten. Op grond van de huidige

inzichten lijkt het daarom het verstandigst de beoogde, gelijktijdige standaardisatie van de vloot uit te stellen en de benodigde uitrusting voor *Special Forces* slechts ten dele aan te schaffen. De standaardisatie, die op zichzelf onverminderd gewenst is, kan ook op verantwoorde wijze over enige jaren worden gecombineerd met het reeds voorziene levensduurverlengend onderhoud van de huidige vloot. Daarbij zal zorgvuldig worden onderzocht of het operationeel en financieel aantrekkelijk is dezelfde cockpits aan te schaffen die thans voor de Amerikaanse landmacht worden ontwikkeld.

De benadering die Defensie thans voor ogen staat, behelst dus de aanschaf van zes nieuwe toestellen in de periode 2007–2011 volgens plan, maar uitstel van de standaardisatie van de huidige vloot. Mede daardoor en door de intensieve inzet van de toestellen in Irak en Afghanistan (en de daarbij behorende trainingsintensiteit), zal het onderhoud de komende jaren meer gaan kosten dan was voorzien. Voor de verwerving is het voorziene budget naar verwachting toereikend – de begrotingscijfers 2007 veranderen dan ook niet – maar voor het levensduurverlengende onderhoud in combinatie met de standaardisatie en de voorzieningen voor *Special Forces* is mettertijd meer geld nodig. Een besluit over de verwerving van de zes toestellen wordt nog voor het einde van het jaar genomen en vervolgens aan de Kamer voorgelegd.

Boxer

Een dezer dagen ontvangt de Tweede Kamer de D-brief over het project «Groot Pantserwielvoertuig», dat de binationale ontwikkeling met Duitsland van een groot gepantserd wielvoertuig voor gevechtsondersteunende taken behelst, de Boxer. Het project – in de begroting beschreven op pagina 57 – wordt voortgezet met een budget van € 624 miljoen voor de productie van 200 voertuigen. Het project is budgettair inpasbaar door hiervoor het budget voor de vervanging van het Patria-pantservoertuig vanaf 2016 (€ 120 miljoen) aan te wenden. Ook de fasering van het project is aangepast, waardoor in 2007 de eerste € 17 miljoen tot uitbetaling komt. De Boxer kan grotendeels voorzien in de vervangingsbehoefte van de Patria. Alleen voor het vervoer van personeel is de Boxer niet geschikt, zodat voor die versie van de Patria nog een alternatief wordt gezocht.

Inlichtingen

Op grond van aanbevelingen van de externe Onderzoeksgroep Inlichtingen en Veiligheid Defensie (OIVD) en op grond van eigen defensieonderzoek is versterking van de volledige inlichtingenketen bij Defensie geboden. Afgelopen jaren zijn reeds de eerste stappen gezet om het operationele inlichtingenproduct te verbeteren. Voor een evenwichtige versterking van de inlichtingenketen is ook uitbreiding van de MIVD noodzakelijk. De MIVD wordt geconfronteerd met steeds meer verzoeken om analyses en onderzoeken en moet, mede met het oog daarop, structureel aanwezig kunnen zijn in inzetgebieden om daar gegevens te verzamelen én de commandanten in deze gebieden met inlichtingen te ondersteunen. De uitbreiding is ook een aanzet om beter sturing te geven aan het inlichtingenveld.

Met het oog op de urgentie van de versterking van de inlichtingenketen en de operatie in Afghanistan is besloten om de MIVD in eerste instantie met 70 vte'n uit te breiden. Deze uitbreiding was nog niet in de ontwerp-begroting opgenomen. Voorshands is in 2007 € 1,5 miljoen nodig voor werving en opleiding en dat bedrag moet dus binnen de begroting 2007 worden gecompenseerd. Daarna is voor deze uitbreiding € 15 miljoen nodig aan exploitatie en investeringen. Met deze eerste uitbreiding wordt

bereikt dat de MIVD een betere inlichtingenondersteuning kan leveren. Ook wordt de capaciteit voor veiligheidsonderzoeken en contra-inlichtingen uitgebreid. Voor de structurele versterking van de inlichtingenketen is verdere uitbreiding noodzakelijk. Zoals gemeld in de beleidsagenda bij de begroting voor 2007 (pagina 11), wordt er gewerkt aan een plan van aanpak waarvan de resultaten aan de Kamer zullen worden voorgelegd.

Budgettaire gevolgen

De geschetste ontwikkelingen leiden tot wijzigingen in de lopende begrotingsuitvoering en tot een extra budgettair beslag van € 29 miljoen in het begrotingsjaar 2007. Ter dekking van dit bedrag zijn van enige projecten de meerjarige betalings- en verplichtingenreeksen aangepast zodat er in 2007 geld vrijvalt. De desbetreffende projecten zijn wat inhoud en omvang betreft niet gewijzigd. In overeenstemming met de prioriteiten die Defensie de afgelopen jaren heeft gehanteerd, zijn projecten in het kader van personeelsbescherming en van *Network Enabled Capabilities* ongemoeid gelaten. Het gaat om de volgende projecten:

- «LCF munitie» – € 5,0 miljoen;
- «Fennek» – € 9,0 miljoen;
- «Panzer Haubitze 2000» (PzH 2000) – € 6,0 miljoen;
- «IGV» (productie plus training) – € 9,0 miljoen.

De som van deze bedragen is € 29 miljoen, waarmee de hogere uitgaven voor de vier genoemde projecten in 2007 wordt gecompenseerd. De aanpassingen zullen in de eerste suppletore begroting worden verwerkt. De gevolgen in latere jaren worden in de defensiebegroting voor 2008 zichtbaar gemaakt.

De Minister van Defensie,
H. G. J. Kamp